

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: *Bc. Šimon Kokoška*

NÁZEV PRÁCE: Vodní toky Krkonoš. Hospodářské využití, stav a regulace v minulosti a současnosti

HODNOTIL: doc. RNDr. Pavel Mentlík, PhD.

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

V práci jsou stanoveny dva hlavní cíle:

- 1) „Zmapování stavu vybraných vodních toků v Krkonoších a stručná historie tohoto regionu z hlediska využívání vodních toků jako zdroje energie“...
- 2) Vlastní terénní výzkum – zmapování středního a dolního toku Úpy (s vybranými přítoky). Mapování mělo být zaměřeno na vodní díla (stav, výkon, užívání).

Ad 1: první cíl autor pojal velmi široce. Je možné říci, že spíše než přímo výše uvedený cíl náplň kompilační části práce vystihuje popsaný obsah jednotlivých kapitol (viz str. 7 až 9). Kromě využívání vodních toků Krkonoš, se tak autor spíše věnuje dílčím tématům, která ne vždy s danou tematikou souvisí. Zejména kapitoly 4.1 a 4.2 působí v práci zcela anorganicky. Naopak, u problematiky, která je s tématem práce úzce spjata (geologie a hydrologické poměry Krkonoš), jsou jednotlivé části zpracovány nevhodně a nedostatečně. U „Geologického vývoje Krkonoš“ (kap. 2) se autor poměrně široce věnuje starším geologickým obdobím, ale u období, která měla přímou vazbu na charakter současné vodní sítě a samotných toků, používá jednak zastaralou terminologii (viz chronologie kvartéru) a bohužel nevyužívá novější relevantní vědecké práce. V hodnocené práci tak zejména postrádám studie Engela, Kalvody, Sekyry, Traczyka, Migoně a dalších, které přinášejí aktuální poznatky o zalednění Krkonoš. Pominuta je také studie řešící vztah glaciálních forem a říčních teras (vazba na práce Balatky a Sládka v daném území). Autor nevyužil ani novější studie, které se přímo věnují krkonošským vodním tokům (a jejich vazbě na morfostrukturu) či místním gravitačně-fluviálním systémům konkrétně: (vodopádům – Pilous, 1989), murám (např. Pilous, 1977) nebo přímo vazbě koryt vodních toků a geologické struktury (Pilous, 1991). Některá další témata (např. problematika německého osídlení s odsunem Němců) by pro řádné zpracování vyžadovala speciální a hlubší pozornost.

Kompilační část proto hodnotím jako nepřiliš vhodně (pozornost byla věnována mnoha tématům, z nichž některá nesouvisí se zkoumanou problematikou – časově a regionálně) a nekvalitně (autor nevyužíval současnou relevantní literaturu) zpracovanou. V obecné rovině v práci zcela chybí rozbor moderních problémů, které v současné době rezonují (nejenom) českou fluviální geomorfologií (jako efekt hladové vody, problematika svahově-fluviálního kontinua nebo význam dřevní hmoty v korytech atd.).

Ad 2: tento cíl práce považuji za nevhodně definovaný. Zaměření na pouhou inventarizaci (bez dalšího zpracování dat), považuji u kvalifikační práce za nedostatečné, a to i přesto, že autor vytvořil poměrně

rozsáhlou databázi. Stěžejní částí práce měl být terénní výzkum, zaměřený na mapování vodních děl resp. stavu (resp. charakteru) vodních toků. Z metodického pohledu je problematické, že práce probíhaly v době povodní (jak autor v práci uvádí), což je pro postihnutí vodních děl a celkově pro podchycení charakteru říčních systémů dosti problematické. Měření některých charakteristik (hloubka, průtoky), ale i hodnocení úprav břehů, v takovýchto obdobích není možné objektivně provádět. U metodického aparátu dále není jasné, jak byly měřeny některé charakteristiky (jako průměrná hloubka nebo průtoky). Podle popsaného vybavení a postupů (kap. 8) u těchto charakteristik nebylo postupováno tradičními metodami. Je velmi zvláštní, že při mapování toků autor nevycházel z běžně užívaných metodik (viz např. práce Vlčka, Matouškové nebo řadu kvalifikačních prací dříve zpracovaných na FPE KGE v Plzni – z posledních jako příklad uvádím práci Ulče z roku 2012). Využití těchto postupů by umožnilo daleko lepší zhodnocení, srovnání i využití prezentovaných výsledků.

Rovněž není jasné, z jakého důvodu autor u vodních děl nevyužil jako základ dokumentaci, kterou obvykle mají k dispozici konkrétní povodí. Součástí této dokumentace bývají zaměřené profily a popisy vodních děl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Autor předložil poměrně rozsáhlou databázi, jež vznikla terénním výzkumem, bohužel za využití diskutabilního metodického aparátu, což ztěžuje zhodnocení a věrohodnost prezentovaných dat (viz výše).

Za zásadní nedostatek práce považuji absenci jakékoli analytické či syntetické části vycházející z dat, která byla pořízena terénním výzkumem. Domnívám se, že kvalifikační práci na jakémkoli stupni není vhodné pojmut jako pouhou inventarizaci, a to i relativně rozsáhlou. Naopak, autor by při zpracování takového typu práce měl prokázat schopnost data nejenom získávat, ale i tvůrčím způsobem zpracovávat.

Naprosto nedostatečné je zpracování kapitoly, která je věnována „pedagogickému přesahu“. Využití Google Earth, které je zde navrhováno, bylo pro výuku geografie mnohokrát popsáno, a to v české i zahraniční didakticky zaměřené literatuře. Autor tak navrhuje něco, čím se již jiní autoři zabývali, bez výraznější přidané hodnoty. Navíc zcela chybí zasazení problematiky v rámci RVP nebo ŠVP atd.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Formálně jsem u práce neshledal výraznější problémy. Pouze u některých evidentně převzatých a parafrázovaných částí textu jsem postrádal důslednější odkazování.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

V kompilační části práce se autor zaměřil na mnoho témat, která vzhledem k rozsahu a zaměření práce nemohl zpracovat dostatečným způsobem. Některé části práce jsou vzhledem k tématu zcela anorganické a naopak v práci chybí využití některých moderních článků, které jsou pro danou problematiku podstatné. Autor se vůbec nedotýká moderních geomorfologických témat – práce je tak vzhledem k současným výzkumným trendům zcela neukotvená.

Část práce vycházející z terénního výzkumu má spíše charakter technické inventarizační zprávy než diplomové práce, která by měla být zaměřena na řešení odborných problémů (ať v analytické či syntetické rovině). Za problematické považuji i některé metodické aspekty práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Domnívám se, že zásadním problémem je primárně nevhodné zadání práce. Pokud bylo vybráno téma vypsané nějakou organizací, mělo být vedoucímu i autorovi předem jasné, jaký konkrétní problém (vyjádřený

například jako ověření hypotézy atp.) bude na základě v terénu naměřených dat řešen. Koncipovat práci pouze jakou soupis naměřených údajů, bez jejich dalšího rozboru považuji u diplomové práce za nevyhovující. Přesto si myslím, že autor nashromáždil pozoruhodné množství dat terénním výzkumem, což by bylo dobré ocenit.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Dobře

Datum: 19. 8. 2013

Podpis:

